

tíðindablaðið
sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirlestjóri:
Krisjan Dahl
Blaðfólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagný Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

**Vatnorkuútbýgg-
ingin enn einaferð****oddagrein**

Í síðstu viku bórast tíðindini um at kvøðugreiðsluna millum kommunustýrsliminnar í Føroyum um ætlaðu útbýggingina av vatnorkuni í Eystur-oyinni. Ein stórir meiriluti av kommunustýrslimumum atkvøddu fyrri at finna aðrar loysnir enn ta loysnina, sum SEV og Højgaard & Schultz meta vera ta bestu, nevniliga útbýgging av vatnorkuni við Eiðisvatni sum vatngoymslu.

TAD var tingið, sum herfyri samtykti at seta eina nevnd at kanna orkuútbýggingar í Føroyum og at senda tilfar út til allar kommunustýrsliminnar, soleiðis at hesir kundu siga sína hugsan um hetta stórmál.

TILSAMANS 141 kommunustýrsliminnar atkvøddu fyrri at finna eina aðra loysn enn Eiðisvatnloysnina, meðan 91 atkvøddu fyrri, at Eiðisætlanin skal halda fram. Nú spyrja so fólk, hvat meira fer at henda í hesum stóra máli! Verður SEV steðgað við eini tingsamtykt ella eini lóg, ella fer SEV nú sjálv at steðga útbýggingina og taka upp samráðingar við myndugleikarnar?

Í samrøðu við Sosialin í dag sigur Atli Dam, lögmaður, at tað nú eiga at fara fram samráðingar millum SEV og landsstýrið um at finna fram til eina skilagóða loysn í málinum.

Tí kunnu vit taka fult undir við. Tað er at vóna, at SEV tekur hesa atkvøðugreiðsluna til eftirtektar, tí hon sigur okkum, hvat ein stórir meiriluti av kommunustýrslimumum í landinum ynskir. SEV eigur sum skjótast at seta seg í samband við landsstýrið og saman við tí finna eina skilagóða loysn, sum fyrst og fremst gagnar fólki og landi.

TAD er at vóna, at hetta mál kann loysast við samráðingunum og ikki við, at tingið samtykkir eina lóg, har tað verður álagt SEV at steðga útbýggingina í Eiði.

EIN skilagóð loysn eigur at verða funnin, sum byggir á fíggjarlig, teknisk og umhvørvislig sjónarmið og uppá ongan máta politisk sjónarmið.

TAD var annars ein av fremstu og mest serkønu orkumonnunum í SEV, Páll Mikkelsen, sum setti fram

uppskot um loysn av orkusurninginum, ið hann metti var betri enn ta loysn, sum SEV-leiðslan og H & S vóru komin til. Páll Mikkelsen visti fleiri ferðir á, at besta loysnin var at fara upp í hæddina heldur enn at útbýgja við Eiðisvatni. Hetta ferð fædd fram á fundum við Orkuráðið, við arkitektar og verkfrøðingar og eisini við SEV-stýrið. Eisini hevur hann fært hesi síni sjónarmið fram í Sosialinum. Nú verður tað so upp til okkara myndugleikar, í hvønn mun lurtast skal eftir hesum máli, men sum eftir øllum at døma, ikki hevur havt bestu umstøður í SEV at siga sína hugsan.

TAD hevur verið brikslað Sosialinum og ábyrgdarblaðstjóra tess, at hesi hava fært eina fyrilgisiskampanju imóti SEV sum felagsskapi. Tað var Ivan Johannesen formaður í SEV-stýrinum, sum fæddi hetta fram í grein í Dimmalætting herfyri. Tað er til hetta at siga, at hetta er rong skrivning.

TAD hevur ongantíð verið uppgáva okkara at forfylgja SEV sum felagsskapi. Okkara uppgáva hevur verið at fáa so nógvir upplýsingar, úttalisi og meiningar fram sum gjørligt um eitt so stórt samfelagsmál sum orkuútbýgging. Vit hava hýst øllum tilfari um hetta mál og hava sjálvir tikið stig til samrøður. M.a. eisini við Ivan Johannesen, Klæmint Weihe og undanmann hansara, Hjalgrim Winther, sála. Tað sum í hesi skrivning kann hava mint um »forfylgjing« má so vera tann steðga og framhaldandi umtalan av orkusurningum nú í meira enn fimm ár.

VIT vilja heldur siga, at vit hava »forfylgt« málinum sum so og ikki SEV. Var tað kanska at forfylgja SEV sum felagsskapi, tá vit høvdu fleiri drúgvir samrøður við Hjalgrim Winther um leiklutin hjá teimum grønu ella tá vit góvu Páll Mikkelsen pláss í Sosialinum at siga sína hugsan.

ELLA kanska Ivan Johannesen heldur, at allar fjølmiðlar í Føroyum áttu heldur at víðgjørt eitt so stórt álvarsmál sum hetta bert við at latið annan partin koma fram við sínum hugsanum, júst soleiðis sum ein partur av føroysku pressuni hevur gjørt tað!

jamú

**Viðmerking til oddagrein
Sosialins 9/3-85.**

Tað er ikki sjálv oddagreinin sum so eg vil viðgera, men hvussu hesir tankar um búskaparligar atgerðir imóti apartheidpolitikki Suðrafriku vera fæddir út í lívið.

Eg taki heilt og fult undir við, at strong tiltøk skulu verða sett í verk fyrri at verja tey »demokratisku« rættindi hjá teimum litlu suðrafrikanarunum. Tað, sum eg seti spurnartekin við, er, um viljin til at gera nakað er nóg mikið. Skulu tiltøkini bert standa á einum pappi?

Desmond Tutu segði: »Stuðlið teimum trælkaðu í Suðrafriku við ikki bert at mótmæla men eisini við at seta tiltøk í verk, sum muna meir enn orð LATID OKKUM GERA TAD!!

Latið okkum fyrst hyggja at tí søguligu gongdini við atgerðum imóti Suðrafriku. Hava hesi tiltøk havt nakra ávirkan?

Sjálvst um lond hava mótmælt apartheid í langa tíð og sjálvst um ST hevur sett eitt handelsforboð í verk, so hevur

hetta ikki havt stóra ávirkan á suðrafrikanska búskapin og slett onga ávirkan á korini hjá fyrndaribúgvum landsins — tey svørtu. Hvi hava tey so litla ávirkan?

Nógv lond hava ikki yvirhildið ST-forboðið. Bæði beinleiðis og óbeinleiðis hava lond útflutt vápna, olju o.a. Nøkur dømi eru Danmark, Noreg og Frakland. Eisini tað litla heilaga landið í Mið-eystri, sum í løtuni válkur sær í libanesiskum blóði, hevur verið við til at útflyta vápna til apartheidstýrið.

USA og Sovjet eru nokk tann størsta einkulta grundin til, at tiltøkini fella niðurfyrri. Hesi bæði stórveldini, sum eru tey sterkastu bæði búskaparliga og hernaðarliga, tá ið tey ikki vísa nakran áhuga fyrri at styðja ST-samtyktina, so er forboðið dømt til at vera tað reina orðskvaldur. USA og Sovjet eru áhugað fyrri at hava eitt »stabilit« stýri í Suðrafriku, av tí at stórveldini muga keypa platin o.a., sum er ógvuliga

týðningarmikið í nýmótans produktion av avanceraðum vörum til bæði privata og hernaðarliga marknaðin. Tí hava stórveldini ongan áhuga í einum »rættvisum« meirilutastýri sum tey ikki kunna lita á handelsliga.

Suðrafrika er ógvuliga sterkt búskaparliga, men er tó ikki ómøguligt at ávirka.

Latið okkum koma aftur til samtyktina hjá Norðurlandaráðnum, samanlikna vit hava við omanfyrirstandandi, so sær hon í minum eygum út til at vera forlorið og slitið orðskvaldur. Sum tiltak hevði samtyktin kunnað verið eitt stig á rætta vegin, men sum eitt einkult tiltak frá Norðurlandum, hevur hon bert symbolskan týðning.

Men alt í alt er henda samtykt kanska eitt tól til at fáa fólk til at siggja verðina og serliga teir politisku veruleikarnar við meira kritiskum/sakligum eygum.

/Flop

Til Fólk fyrri Friði

Við hesum skal undirritaði vinarliga kunna »FÓLK-UM fyrri FRÍÐI« við skuldsetingarnar, sum Óli Breckman, blaðstjóri, setti fram mótmælisfólki, sum er »at finna aftur aftan fyrri friðargongur (eisini her hjá okkum)«.

Greinin, sum vist verður á, stóð í Dagblaðnum tann 13. mars í ár, á síðu 10, og nevndist: »Quisling« Treholt, javnaðar- ella tjóðveldissosialist.

Brotið í nevndu grein, har endurgivið er úr, er soljóðandi í síni heild:

— »Treholt-quislingar-

nir eru teir, vit finna aftur aftan fyrri friðargongur (eisini her hjá okkum). Vit hita teir á mótmælisfundum móti Ameriku, antin tað snýr seg um at avreiða Vietnam til kommunistiska barbarið ella El Salvador og Chile til kubanska ella sovjetiska kúging.«

Sum limur í »FÓLKUM FYRRI FRÍÐI« krevji eg av felagnum trygd fyrri, at ongir persónar, sum kunnu samanberast við nevndu »Treholt-quislingar«, Óli Breckman sipar til í síni grein, eru at finna

millum tey, sum standa »aftan fyrri«, t.e.: standa á odda og skipa fyrri, friðargongum og -tiltøkum her hjá okkum.

Besta tryggin fæst við, at »FÓLK fyrri FRÍÐI« krevur eina greiða próvforslu frá Óla Breckman fyrri hansara skuldsetingarnar, sum vist hevur verið til omanfyrri.

Virðingarmest
— og við ynski um svar
skjótast gjørligt

Tummas í Dali

Skattur av ferupengum

Eg vil hervið skriva til tykkum og fáa greiða á, hvussu nógvir ferðir ferupengar skulu skattast.

Eg havi givið ferupengar fyrri 1984 upp sum inntøku nú í 1985.

Hesar ferupengar havi eg ikki fingið, ei heldur goldið skatt av.

Men nú eru teir uppgjavnir sum inntøka, og bliva so skattaðir áðrenn eg havi fingið pengarnar.

Spurningurin er nú, blivur so aftur tikið skattur av teimum, tá ið eg fái teir útgoldnar. I. mai?

Skulu hesir somu ferupengar gevast upp í 1986 og skattast?

Hevði Sosialurin kunnað fingið greiða á hesum spurningum, skuldi eg verið takksamur.

Limur Havnar
Arbeidsmannafelag
nr. 557.

Heldur tú ikki sosialin?